

Valsts vides dienests īsteno jaunu – elastīgāku pieeju atļauju iesniegumu sagatavošanā piesārņojošām darbībām ostu termināļos – beramkravu un lejamkravu pārkraušanā

Laikā, kad starptautiskais tirgus ir ļoti mainīgs un sīvā konkurence kravu piesaistē prasa pieņemt ātrus lēmumus, Valsts vides dienests ir izstrādājis jaunu metodiku elastīgāku B kategorijas piesārņojošo darbību atļauju izsniegšanā ostu termināļiem, kas nodarbojas ar lejamkravu un beramkravu pārkraušanu. Jaunās pieejas īstenošanai paredz arī mainīt pieeju B kategorijas piesārņojošo darbību iesniegumu sagatavošanā.

Šī metode pamatojas uz līdzīgu produktu apkopošanu vienā produktu grupā pēc būtiskākajiem raksturlielumiem. Ietekme uz vides kvalitāti un atbilstību robežlielumiem un mērķlielumiem tiek vērtēta un emisiju limiti noteikti visai produktu grupai. Savukārt grupas ietvaros iespējama grupā ietilpstošo produktu savstarpēja aizvietošana un pārkraujamo apjomu maiņa, nepārsniedzot vienā grupā ietilpstošo produktu pārkraušanas apjomus.

Kas veic produktu grupēšanu?

Produktu grupēšanu veic konsultants - atļaujas iesnieguma sagatavotājs un stacionāro piesārņojuma avotu emisijas limitu projekta izstrādātājs – kopā ar operatoru, analizējot un prognozējot pārkraujamo produktu sortimentu.

Metode prasa rūpīgu plānošanas un prognozēšanas darbu no operatora, jo jāspēj ļoti preventīvi prognozēt (un reizēm uzminēt) starptautiskā tirgus tendences.

Ieguvumi

- ✓ Šādas produktu grupēšanas rezultātā operators iegūst daudz būtiskāku rīcības brīvību dažādu produktu pārkraušanai, nekā tad, kad atļaujā limiti noteikti katrai atsevišķai pārkraujamai lejamkravai vai beramkravai.
- ✓ VVD jaunā prakse dod iespēju operatoriem būt elastīgākiem un efektīvāk apstrādāt klientu pieprasījumus, būt efektīvam un komerciāli izdevīgam sadarbības partnerim, kā arī piesaistīt Latvijas ostām jaunus klientus un kravu sortimentu.
- ✓ Retāk nepieciešams pieprasīt izmaiņas piesārņojošo darbību atļaujā, kas ir laiktīlīgs process.

Rekomendācijas atļaujas iesnieguma sagatavošanai piesārņojošajām darbībām beramkravu pārkraušanā, kas rada daļiņu (putekļu) emisijas

Valsts vides dienests rekomendē operatoram kā visoptimālāko veidu putošu kravu sadalījumam (grupēšanai) iesniegumā izmantot references dokumenta „Emissions from Storage” (BREF) https://eippcb.jrc.ec.europa.eu/sites/default/files/2019-11/esb_bref_0706.pdf 8.4.pielikumā rekomendēto beramkravu klasifikatoru saskaņā ar kuru beramkravas tiek iedalītas piecās klasēs, pamatojoties uz beramkravas dispersijas īpašībām.

Vienas dispersijas klases ietvaros iespējama līdzīgu produktu savstarpēja aizvietošana un mainīšana, nepārsniedzot līdzīgu produktu grupas kopējo apjomu.

Dispersijas klase	Produkta īpašības
S1	Viegli putošs produkts, nesamitrināms
S2	Viegli putošs produkts, samitrināms
S3	Vidēji putošs produkts, nesamitrināms
S4	Vidēji putošs produkts, samitrināms
S5	Nedaudz putošs vai neputošs produkts

Rekomendācijas atļaujas iesnieguma sagatavošanai piesārņojošajām darbībām naftas un tās pārstrādes produktu, kā arī ķīmisko produktu (lejamkravu) pārkraušanai

Līdzīgi kā beramkravu pārkraušanai un uzglabāšanai iespējams veikt produktu grupēšanu arī lejamkravām. Produktu grupēšana tiek veikta, izvērtējot ķīmisko vielu maisījuma fizikālķīmiskos parametrus un ķīmisko sastāvu atbilstoši sertifikātiem, drošības datu lapām un Eiropas ķīmisko vielu aģentūras ECHA datubāzei. Šāda produktu grupēšana tiek rekomendēta, jo:

- ražotāji piešķir produktiem ar līdzīgām ķīmiskām un fizikālām īpašībām dažādus tirdzniecības nosaukumus;
- ASV Vides aizsardzības aģentūras emisiju aprēķināšanas metodikā pieejams ierobežots skaits ķīmisko vielu maisījuma raksturprofilu.

Vienā grupā apvienotajiem produktiem emisiju daudzumu aprēķināšanai tiek izmantots viens un tas pats metodikā ietvertais raksturprofils.

Viens no veiksmīgākajiem šobrīd praksē pielietotajiem produktu grupēšanas veidiem naftas produktu termināļiem balstīts uz produktu grupēšanu, pamatojoties uz līdzīgu blīvumu, piesātinātā tvaika spiedienu, un benzola saturu produktā. Kā papildus kritēriji svarīgi ir arī sērūdeņraža, toluola un merkaptānu saturs produktā. Kā atsevišķu produktu grupu iespējams izdalīt arī vienas aromātisko ogļūdeņražu rindas produktus – piemēram, spirtus, ēterus.

Produktu grupas var tikt veidotas un papildinātas atkarībā no operatora pārkraujamo produktu sortimenta.